

Sylabus

Archeologie Egypta – 1

Prof. Miroslav Bárta, Dr.

Doc. Mgr. Jaromír Krejčí, Ph.D.

Cílem tohoto přednáškového cyklu je poskytnout uvedení do problematiky archeologie starověkého Egypta od středního holocénu (7000 př.n.l.) po konec Prvního přechodného období. Přednášky budou zaměřeny na obecnější témata typu neolitizace, počátky sedentarismu v nilském údolí, vývoj pravěkých kultur, materiální kultury a vybraných památek z oblasti profánní a sakrální architektury a archeologie vybraných lokalit. Důraz bude zejména kladen na typologický vývoj královských i nekrálovských hrobek, chrámových staveb, ale také na zkoumání toho, jak se společenská situace odrážela v podobě staveb sakrálního i profánního charakteru, povaze osídlení a využívání krajiny v uvedeném období. Během kurzu budou představena především tato témata:

1. Úvod do problematiky, pravěké kultury Egypta
2. Pravěké kultury Egypta
3. Hrobky elity a královské hrobky Předdynastické a Ranědynastické doby
4. Nekrálovské hrobky Předdynastické doby a Ranědynastické doby
5. Královské pyramidové komplexy 3. dynastie
6. Královské pyramidové komplexy 4. dynastie
7. Královské pyramidové komplexy 5.-8. dynastie
8. Nekrálovské hrobky 3. a 4. dynastie
9. Nekrálovské hrobky 5. a 6. dynastie
10. Sakrální stavby a chrámy IV. a III. tisíciletí př. Kr.
11. Sídliště – konec IV. a III. tisíciletí př. Kr.
12. Hrobová architektura a pohřební výbava 1. přechodného období

Kurz je ukončen ústní zkouškou

Vybraná literatura

B. KEMP, *Ancient Egypt: Anatomy of a Civilization*, London: Routledge 1991.

Bard, K.A., *An Introduction to the Archaeology of Ancient Egypt*, Oxford 2008.

BAINES, John a Jaromír MÁLEK. *Atlas of ancient Egypt*. New York: Facts on File, 1992 (případně česká verze: BAINES, John, Jaromír MÁLEK. *Svět starého Egypta: kulturní atlas*. Praha: Knižní klub, 1996)

R. KLEMM, D. D. KLEMM, *The stones of the pyramids: provenance of the building stones of the Old Kingdom pyramids of Egypt*, Berlin a New York 2010;

P. T. NICHOLSON, I. SHAW, *Ancient Egyptian materials and technology*, Cambridge 2000;

- Di. ARNOLD, *Building in Egypt: pharaonic stone masonry*, New York 1991;
M. LEHNER, *The Complete Pyramids*, Londýn 1997;
R. STADELMANN, *Die ägyptischen Pyramiden: vom Ziegelbau zum Weltwunder. 2. überarb. und erw. Aufl.* Mainz am Rhein 1991;
P. JÁNOSI, *Die Pyramidenanlagen der Königinnen. Untersuchungen zu einem Grabtyp des Alten und Mittleren Reiches*, Vídeň 1996 ;
M. BÁRTA. *Život a smrt ve stínu pyramid: staroegyptská hrobka a společnost v době stavitelů pyramid Staré říše*. Praha: Paseka, 2008.
J. KREJČÍ. *Egypt v době stavitelů pyramid*. Praha, 2011;
P. MAŘÍKOVÁ VLČKOVÁ, a kol., *Hroby, hrobky a pohřebiště starých Egyptanů*, Praha 2009;
N. KANAWATI, *The tomb and beyond: burial customs of Egyptian officials*, Warminster 2001
- N. MOELLER. *The archaeology of urbanism in ancient Egypt: from the predynastic period to the end of the Middle Kingdom*. New York: Cambridge University Press, 2015.

Doporučené weby

- Digital Egypt for Universities: <http://www.ucl.ac.uk/museums-static/digitalegypt/Welcome.html>
Hierakonpolis Online: <http://www.hierakonpolis-online.org/>
IFAO: <http://www.ifao.egnet.net/>
Giza Archives: <http://www.gizapyramids.org/>
Giza-Projekt: <http://www.giza-projekt.org/>
Settlement and Cemetery at Giza: <http://www.aeraweb.org/>
Ancient Egyptian Quarries and Mines:
http://www.eeescience.utoledo.edu/faculty/harrell/egypt/Quarries/Quarries_Menu.html
Topographical Bibliography (Porter & Moss): <http://www.griffith.ox.ac.uk/topbib.HTML>
Český egyptologický ústav FF UK: <https://cegu.ff.cuni.cz/cs/> a youTube ČEgÚ:
<https://www.youtube.com/user/egyptologieffcuni>